

07.09.2017г.

ОДЛУКА

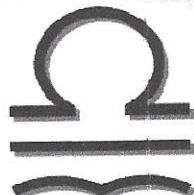
На Комисијата за жалби при Советот за етика во Медиумите на Македонија (СЕММ), по жалбата на Коалицијата „Сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници“, за текстот насловен „Homoseksualizmi si degjenerim i ndyrë dhe perversë“ (Хомосексуалноста како одвратна и перверзна дегенерација“), објавен на интернет порталот Тетова Сот.

ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Кодексот на новинари е прекршен во членот 10.

Член 10

„Новинарот нема свесно да создава ниту преработува информации што ги загрозуваат човековите права или слободи, нема да говори со јазикот на омразата и нема да поттикнува на насилиство и дискриминација по која било основа (национална, верска, расна, полова, социјална, јазична, сексуална ориентација, политичка...).“

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на ден 22 август 2017 година, Коалицијата „Сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници“ поднесе жалба за текстот со наслов „Сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници“, за текстот насловен „Homoseksualizmi si degjenerim i ndyrë dhe perversë“ (Хомосексуалноста како одвратна и перверзна дегенерација“, објавен на 22 јули 2017 година. на интернет порталот Тетова Сот (www.tetovasot.com).

Во жалбата се наведува дека објавената колумна содржи говор на омраза против лицата со хомосексуална ориентација и дека ги стигматизира нехетеросексуалците преку изјави кои имаат за цел создавање на ирационален страв од овие лица кај јавноста и поттикнување на вербално и физичко насилиство кон истите.

„Претставувањето на ЛГБТ лицата како девијантни, болни и штетни за општеството претставува говор на омраза, а не уживање на слодата на изразување“, посочува жалителот, според кого, и самиот автор бил свесен и потенцирал во колумната дека уште во 1973 година Американската асоцијација на психијатри ја отстранила хомосексуалноста од листата на ментални болести.

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет порталот „Тетова Сот“ и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Од „Тетова Сот“ не одговорија на наводите на жалителот.

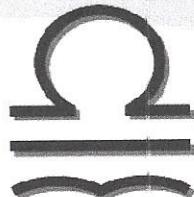
Комисијата за жалби најде дека жалбата во однос на содржината на текстот е **ОСНОВАНА**.

На седницата на 31.08.2017 година, Комисијата ги разгледа наводите на жалителот и изврши увид на наведената колумна. Комисијата, најпрво, заклучи дека не може и нема право да ги утврдува фактите наведени во текстот. Нејзината надлежност е единствено да ги утврдува етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Комисијата утврди дека во текстот на интернет порталот Тетова Сот е прекршен членот 10 од Кодексот на новинарите, во кој посебно се издвојуваат следните реченици, вклучително и насловот на колумната:

„Хомосексуалноста како одвратна и перверзна дегенерација“.

„Хомосексуалноста претставува сексуална девијација, односно еден физички недостаток со психо-ментално пореметување, што е во спротивност со самата природа“.

„Оттогаш перверзните хомосексуалци се сметаат како нормални луѓе!“

Обврска на новинарите и медиумите е да ги заштитат поединците и групите од неправда и дискриминација извршени од страна на јавни органи и институции, од приватни претпријатија и од кој било друг.

Медиумот и новинарот не треба да објавуваат материјал (информација, слика, мислење, коментар), кој има за цел да шири непријателство или омраза, или ако постои голема веројатност дека објавениот материјал ќе предзвика непријателство или омраза спрема некого поради неговата раса, етничка припадност, пол, вера, политичка припадност, сексуална ориентација, физички недостаток итн.

Европскиот суд за човекови права во неколку пресуди го има потврдено својот став дека претставувањето на ЛГБТ лицата како морално деструктивни, болни и штетни за општеството претставува говор на омраза и ваквите ставови не можат да се оправдаат со слобода на изразување (Vejdeland and others v. Sweden no. 1813/07).

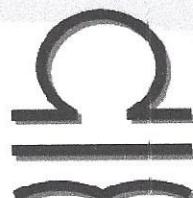
При своето одлучување, Комисијата ги зеде предвид и:

* Меѓународната статистичка класификација на Светската здравствена организација за болестите и поврзаните здравствени проблеми од 17.05.1990 година, каде што се наведува дека сексуалното определување (хетеросексуално, хомосексуално и бисексуално) само по себе не е здравствено пореметување.

* Препораката CM/Rec(2010)5 на Комитетот на министри на Советот на Европа до земјите-членки во врска со мерките за борба против дискриминацијата врз основа на сексуална ориентација и родов идентитет. Во точката Б. од препораката, посветена на говорот на омраза се вели: „Државите членки е неопходно да преземат мерки за борба против сите видови на изразување во медиумите и на интернет за кои може да се добие впечаток дека го предизвикуваат ефектот на поттикнување, ширење и промовирање на омраза и други видови на дискриминација против лезбејки, геј, бисексуалци и трансродови лица“. Сите мерки треба да го почитуваат основното право на слобода на изразување во согласност со членот 10 од Конвенцијата и судската пракса на Судот.

* Законот за спречување и заштита од дискриминација, кој забранува вознемирање како облик на дискриминација врз дискриминаторска основа (во случајов сексуална ориентација).

Во согласност со наведеното, комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Гоце Герасимовски, Беким Ајдини и Филип Ѓурчиновски.

Се обврзува интернет порталот Тетова Сот (www.tetovasot.com), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

